

62 § LAUSUNNON ANTAMINEN LAPIN MAISTRAATILLE KARELIAN RESOURCE SERVICES OY:N VALTAUSHAKEMUKSISTA/AHVENOJAN JA RYTILAMMEN ALUEET

Lapin maistraatti on pyytänyt kirjeillään 30.01.2007 Sallan kunnalta lausuntoa kaivoslain 6 §:n 1 momentin 3 - 8 kohdissa tarkoitetuista esteistä Karelia Resource Services Oy:n Oulangan Rytilampi ja Ahvenoja -nimisiin valtauksiin, jotka sijaitsevat Oulankajokivarressa, Oulangan Kansallispuiston kyljessä ja kuuluisan Karhunkierroksen ja Oulangan Kanjonin vieressä (500 m). Oulangan Ahvenoja sijaitsee alta 100 m Oulankajokivarren maisemallisesti arvokkaasta Sarvisuvannon Kalliojärvestä.

Esityslistan liitteinä jaetaan Lapin maistraatin lausuntopyynnöt, mitkä sisältävät Karelia Resource Services Oy:n valtaushakemuksen karttaliitteineen.

Edelleen esityslistan liitteenä jaetaan kaivoslain 6 §/Valtausta ei saa suorittaa.

Oulangan Rytilampi alueella on kaksi loma-asuntoa, joista toinen on rakenteilla. Oulangan Ahvenoja alueelle on myönnetty poikkeamislupa. Alueitten välittömässä ympäristössä on myös useita loma-asuntoja. Oulankajoki ja lähivesistöt ovat myöskin erä- ja kalamatkailun kannalta erityisen merkittäviä alueita ja ne sijaitsevat hyvin lähellä juuri luonnonsuojelun ja kestävän luontomatkailun Pan Parks merkin saanutta Oulangan kansallispuistoa. Alueelle on suunniteltu perhokalastuksen SM- kisat ja myöhemmin myös kansainväliset kisat.

Oulangan Ahvenojan alueella on maisemallisesti arvokkaita kalliorinteitä. Ne ovat myös metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä.

Sallan kunta on aloittanut Savina - Oulangan alueen yleiskaavoituksen valmistelun tavoitteena luonto-, erä- ja kalastusmatkailun kehittäminen alueella. Lisäksi Karhunkierroksen retkeilyreitistön laajennus Oulangan kanjonista Sarvisuvantoon on suunnitteilla. Alueella on siis merkittävää paikallisten virkistyksestä, luonto- ja kalastusmatkailullista arvoa. Sekä Oulangan Ahvenoja että Rytilampi alue kuuluvat yleiskaavoitettavan alueen sisälle.

Sallan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 12.2.2007 päättänyt käynnistää ko. aluetta koskevan yleiskaavoituksen

Toinen pääkohta on yhtiöiden, GTK:n ja KTM:n menettely.

KTM on hylännyt 12.10.2006 Agricola Resources-yhtiön valtaushakemuksen puheena oleviin kohteisiin perustellen, että yhtiö ei ole yksilöinyt haettavaa malmia eikä ole täyttänyt kielilain vaatimuksia. Liite.

Karelia Resource Services Oy on jättänyt 30.11.2006 kahteen kohtaan valtaushakemuksen.

Molemmat kohteet on Agricolan toimesta kairattu sekä vertikaalisesti että horisontaalisesti. Karelia vetoaa kairauksiin hakemuksissaankin.

Agricolan nettisivuilla on 09.01.2006 tullut teksti, jossa se kertoo tehneensä yhden vertikaalisen ja viisi horisontaalista kairausta, jotka tekstin mukaan GTK on analysoinut. Samalla sivulla paras arvo ilmoitetaan 0.33% U308, kun kaivoksia on avattu 0.1% pitoisuuksilla aikana, jolloin uraani hinta oli vain murto-osa tämän päivän hinnasta. Liite Itä-Lapin kuntien edustajat tapasivat ministeri Pekkarisen 16.02.2007 Eduskuntatalolla vauhdittaakseen Soklin kaivoshanketta ja vastustaakseen uraanivaltauksia Oulangan- Savinan alueella. Tapaamisessa olivat läsnä myös ministeriön virkamiehet teollisuusneuvos Kuparinen ja kaivosylitarkastaja Suomela. Pietarin Suomen pääkonsulaatista oli konsuli Ilkka Räsänen ja Lontoosta kaivosasiantuntija Jeffery Roberts Itä-Lapin kuntien neuvonantajana.

Esittäessämme väitteen luvattomista kairauksista Kuparinen vastasi ministerin kysymykseen, että hän on tiennyt asiasta vasta pari viikkoa. Edelliset dokumentit todistavat, että joko virkamies ei ole tehtäviensä tasalla tai sitten aikajanaa on kuukausilla supistettu.

Salla kunta huomauttaa, että Kareliakin mainitsee Agricolan kairaukset valtaushakemuksessaan, joka on päivätty marraskuulle. Sallan kunta pitää luvattomia uranikaivauksia ympäristö- ja terveysriskinä alueen pohjavesille ja Oulangan vesistölle. Sallan kunta muistuttaa että Agricola yhtiö on Lapin Kansan (liite) haastattelussa ja nettisivuillaan kertonut etsivänsä uraania ja

nettisivuillaan mainostanut uraaniskairauksiaan eikä Kauppa- ja teollisuusministeriö ole asiaan puuttunut vaikka kyseessä on uraanikairaukset varausalueella. Kuusamon Kouvervaarassa vasta valtausvaiheessa yhtiö saa alkaa mittarilla mittaamaan uraania, eikä sielläkään uraaninlouhintaa tai kairauksia ilman ympäristövaikutusten arviointia ja KTM:n lupaa.

GTK:n pääjohtaja Elias Ekdahl 30.1.2007 Lapin Kansassa 60-vuotishaastattelussa toteaa, että Suomesta ei löydy kaivoskriteerejä täyttävää esiintymää. Kuitenkin em. prosentit ovat GTK:n tiedossa, samoin Fortumin ydinteknologiajohtajan lausuma viime kesältä koskien uraanipitoisuuksia ja mahdollista kaivoksen avautumista..

GTK on myös tutkinut Agrocolan kairausnäytteitä tietoisena siitä, että ne on pelkällä etsintäluvalla hankittu. Liitteenä haastattelu ja GTK:n kartta, josta ilmenee, että GTK etsii malmeja kansallispuiston sisällä.

Edelleen GTK on 12.02.2007 päivätyn lupa-anomuksen toimittanut saman alueen yksityisille maanomistajille. Lupa-anomus on otsikoitu TUTKIMUS- JA MAASTOLIIKENNELUPA ja se päättyy seuraavaan kappaleeseen: Liite KORVAUKSEN MAKSAMISEKSI PYYDÄMME TEITÄ PALAUTTAMAAN TÄMÄN KIRJEEN ALLEKIRJOITETTUNA JA TÄYTETTYNÄ TILITIE TOJEN JA NYKYISEN OSOITTEEN OSALTA. SAMALLA MYÖNNÄN LUVAN TUTKIMUKSIIN JA LIIKKUMISEEN YLLÄ MAINITUILLA OMISTAMILLANI MAILLA.

Onko viranomaisen menettely tässä kohdin Suomen yleisen oikeustajun mukaista?

GTK saa teollisuusneuvos Kuparisen ilmoituksen mukaan neljänneksen tuloistaan tutkimuksista. Kun tätä pohjaa vasten peilaa pääjohtajan haastattelua ja em. lupa-anomusta tulee kysyneeksi hämärtyykö rahanhankinnan vuoksi puolueeton viranomaismenettely?

Kun uraanikairauksia on tehty, niin sedimentit ovat rikkoutuneet ja pitoisuudet pohjavesiin sekä pintavesiin ovat moninkertaistuneet. Vesistöt laskevat Venäjän federaatioon Paanajärven kansallispuistoon. Liitteenä esiintymät Kuusamo Salla.

Erytyiskärsijöitä ovat porotalous ja muu luontaistalous, sekä alueen luonto- ja kalastusmatkailu ja Oulanka-Paanajärvi kansallispuiston luonto- ja vesistöarvot.

Kunnanjohtaja: Lausuntonaan Sallan kunta ilmoittaa , että Karelia Resource Services Oy:n Rytilampi ja Ahvenoja-nimisiin valtausalueisiin on kaivoslain 6§:n 1 momentin 3-8 kohdissa tarkoitettuja esteitä valtauksen suorittamiselle ja siitä johtuen Sallan kunta vastustaa em. valtaushakemuksia.

Edelleen Sallan kunta vaatii, että yhtiöiden, ministeriön ja GTK:n menettelyjen oikeellisuus on selvitettävä ja että kaikkalainen malmien etsintä on kiellettävä Oulangan-Savinan alueella siihen saakka kunnes oikeellisuus selviää ja sen jälkeenkin uraanin etsintä on ehdottomasti kiellettävä lopullisesti Oulangan-Savinan alueella.

Päätös: Hyväksyttiin. _____

Toimeksi: Yleinen toimisto/lausunto Lapin Maistraatti Tiedoksi: KTM/kaivosasiat, GTK, naapurikunnat Kansanedustajat, Lapin liitto, Ympäristökeskus

<http://www.salla.fi/kokousasiakirjat/kh/2007/26021800.0/txt62.htm>